

ส่วนตำบลเกาะหมากมีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน คือ บ้านท่า
วา บ้านช่องพิน บ้านแหลมกรวด บ้านเกาะโคบ บ้านปากบาง และบ้านเกาะหมาก
เดิมตำบลเกาะหมากมีการเรียกขานกันโดยทั่วไปว่า ตำบลเกาะโคบ เพราะตั้งอยู่ใน
บ้านเกาะโคบ มีศูนย์กลางอยู่ที่อ่าวท่ายาง เพราะมีความเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลาง
ทางการคมนาคมทางน้ำ และทะเลสาบตอนใน ต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อเพราะว่าผู้นำ
บ้านเกาะโคบเป็นคนบ้านเกาะหมากจึงทำให้มีการเรียกขานกันว่า “ตำบลเกาะหมาก” และ
มีการขยายหมู่บ้านเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑ หมู่บ้านเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๙

อีกทั้งยังมีตำนานที่คนเฒ่าคนแก่เล่าขานกันถึงความสำคัญของเกาะต่างๆ ในเขต
พื้นที่ตำบลเกาะหมาก อย่างเช่น เกาะเหียง^๕ ดังนี้

คุณลุงจิตร อออปก เล่าว่า เมื่อก่อนนี้มีพ่อค้าเข้ามาค้าขายในทะเลสาบโดยใช้
เรือลำใหญ่ ซึ่งบรรทุกทั้งเล้าไก่ เล้าหมู และเสื้อผ้ามาขาย โดยแล่นเรือเข้ามาใน
ทะเลสาบสัปดาห์ละ ๔ ครั้ง เป็นเรือใบขนาด ๕ ใบ มีลูกเรือทั้งหมด ๕๐ คน และมีเรือ
พก ๕ ลำ (เป็นเรือสำรองอยู่ในเรือใหญ่) เมื่อเข้ามาแล้วอยู่ในคุชุด (เป็นตำบลหนึ่งใน
อำเภอสตงพระ จังหวัดสงขลา)

ในสมัยนั้นมีเงินและทองเยอะมาก หากใครที่ไม่มีลูกก็จะนำสมบัติของตนไปฝังดิน
และจะมีการทำลายแทงไว้ หากแทงสมบัติตกไปยังคนไหนแล้วก็จะไปขุดมาได้ และ
มีเรื่องเล่ากันว่าลายแทงได้ตกไปยังผู้หญิงคนหนึ่งชื่อว่า “เอื้อย” ซึ่งเป็นลูก “ตาโส-
ยายสา” และมีข้อแม้ว่าต้องไปเอาสมบัติคนเดียวในช่วง ๘ คำ และ ๑๕ คำ ที่เกาะแห่ง
หนึ่งชื่อว่า “เกาะเหียง” จึงได้ขอให้พ่อกับแม่ช่วยพาไปที่เกาะแห่งนี้ จากการอ้อนวอนของ
ลูกต่อตาโส-ยายสาอยู่หลายครั้งจนกระทั่งยอมพาไป และได้ไปยืมเรือแจวชาวบ้านเพื่อ
ไปที่เกาะเหียงและให้เอื้อยนั่งอยู่ตรงกลางลำเรือ เมื่อนั่งไปเรื่อยๆ เอื้อยได้ขอย้ายไปนั่ง
ที่หัวเรือเพื่อเตรียมลงจากเรือ เมื่อถึงเวลา ๘ คำได้ไปถึงเกาะเหียง จึงให้ลูกลงไปคนเดียว
จากนั้นเอื้อยก็ได้ยินเสียงเหียงดัง และได้ตีเหียง(หิน) แตกกลายเป็นเงินเป็นทอง จากนั้น
จึงได้เรียกพ่อกับแม่ให้มารับ แต่แล้ว ทางด้านฝ่ายพ่อกับแม่กลับเข้าใจว่าเป็นผีลูก
จึงพายเรือหนีกลับบ้านไป ไม่ยอมรับลูกกลับไปด้วย ทำให้เอื้อยโกรธที่ตาโส-ยายสาไม่รับ
กลับไปด้วย

^๕ สัมภาษณ์นายจิตร อออปก อายุ ๗๘ ปี วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐